

Ålands Vatten Ab
Att:
Vattenverksvägen 34, Dalkarby
22150 Jomala

Verksamhet

Vattenuttag och reglering
Markusbölefjärden, Långsjön, Dalkarby Träsk

Ärende

Ansökan avser revidering av Ålands vattens miljötillstånd för utökad reglering samt uttag av vatten för samhällets behov ur täkterna Markusbölefjärden - Långsjön och Dalkarby Träsk. Ålands vatten avser att ändra nivåregleringen för Markusbölefjärden - Långsjön så att den högsta regleringsnivån höjs med 18,5 cm och den lägsta uttagsnivån sänks med 1,5 cm. Den totala reglerade volymen ökar då med 20 cm, vilket motsvarar en utökad volym om ca 570.000 m³ som Ålands vatten kommer att lagra för att öka tillgången på vatten i samhället.

Tillståndsplikt föreligger enligt 17 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Beslut

Miljötillstånd

ÅMHM reviderar villkor i miljötillstånd för reglering samt uttag av vatten för samhällets behov ur täkterna Markusbölefjärden och Långsjön medan villkoren för Dalkarby Träsk inte ändras.

Miljötillståndets villkor revideras med stöd av 22 § landskapslagen (2008:124) om miljöskydd.

Detta beslut ersätter i sin helhet tidigare tillstånd, ÅMH-Pn 12/15.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tillsvidare.

Tillståndshavaren ska inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast 31.12.2030. Om ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § 2 mom. e punkten i miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör sådant skydd att verksamheten inte torde orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen. Ersättningsfrågan kommer dock att kunna prövas vid senare tillfälle.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHM har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning, i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2018:33) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en MKB enligt landskapslag (2018:31) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning.

Villkor och föreskrifter

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

Vattenreglering och uttag

1. Riktgivande vattenuttag fördelat:

- Markusbölefjärden 1 000 000 m³
- Långsjön 900 000 m³
- Dalkarby Träsk 700 000 m³.

24 § e punkten miljöskyddslagen

2. Markusbölefjärden-Långsjöns vattennivå regleras med en reglerdamm.

Nedanstående regleringsnivåer gäller så länge tills en ny vattentäkt tas i bruk, eller till utgången av år 2025. Därefter ska regleringsnivån åter sänkas med 18 cm till tidigare gällande nivåer, dvs N2000 + 0,22 m. Sänkingsgränsen nedan kan däremot behållas efter år 2025.

- Dämningsgräns N2000 + 0,40 m (högsta nivå)
- Dämningsgränsen får inte överstigas mer än undantagsvis med mer än 1 cm.
- Sänkingsgräns N2000 – 0,40 m (lägsta nivå)

- Sänkingsgränsen bör inte underskridas.

Vid risk för underskridning av sänkingsgränsen ska ÅMHHM i god tid kontaktas för ansökan om att eventuellt temporärt underskrida sänkingsgränsen. Ansökan ska innehålla bedömning av förväntat behov av underskridning i cm samt uttagsvolym. Samtidigt ska en bedömning av konsekvenserna för sjöarna inlämnas liksom en redovisning över vilka vattenbesparande åtgärder som redan vidtagits och meddelats abonnenterna.

Dammluckan hålls stängd då vattenståndet i Långsjön är i nivå med dämningssgränsen, lägre än dämningssgränsen samt då Långsjöns vattenstånd är lägre än havsvattenståndet.

Dammluckan ska öppnas då vattenståndet i Långsjön har en stigande trend och förväntas nå eller överstiga dämningssgränsen samt om skillnaden mellan dammens hög- och lågvatten är minst 8 cm. Tappning ska pågå tills dämningssgränsen är nådd alternativt tills skillnaden mellan dammens hög- och lågvatten är mindre än 3 cm.

Tillståndshavaren bör följa snöläget vintertid och vårfloden för att förhindra att sådana överskridningar av dämningssgränsen som kan undvikas inte inträffar under vårflödet.

Ålands Vatten ska inom år 2023 meddela ÅMHHM en mellanrapport gällande framskridandet av planeringen för en ny täkt. Om en vattentäkt inte tagits i bruk eller kommer att hinna tas i bruk år 2025 och fortsatt behov av förhöjd regleringsnivå föreligger ska en ny ansökan om förlängd tid för ändrad regleringsnivå inkomma senast 30.6.2024. Ansökan ska innehålla en förklaring till varför alternativ vattentäkt inte förverkligats samt en tidplan för när det i så fall kommer att förverkligas. Avvikande regleringsförhållanden kan därefter prövas årligen under maximalt ytterligare 5 år.

24 § e punkten miljöskyddslagen

3. Ålands Vatten ska fram till utgången av 2022 särskilt utreda påverkan av höjd regleringsnivå samt inkomma med en rapport till ÅMHHM inför en prövning av eventuella ersättningar enligt 7 kap. vattenlagen. Rapporten ska innehålla en detaljerad utredning av sakkunnig över konsekvenserna av eventuell försämrad torrläggning inom avrinningsområdet, bl a en kartering av produktiva jordbruksområden med påverkan på markprofil med 20 cm höjdintervall upp till 120 cm nivå.

Om Ålands Vatten inkommer med överenskommelser ingångna med samtliga berörda markägare eller nyttjanderättshavare om vilken ersättning de har rätt till eller om att de inte ska erhålla någon ersättning, förfaller utredningskravet enligt detta villkor från tidpunkten för inlämnandet. Överenskommelserna ska dock inlämnas till ÅMHM senast vid utgången av år 2022.

26 § miljöskyddslagen, 7 kap. 8 § vattenlagen

4. Tillståndshavaren ska underhålla den båtdragningsramp som finns mellan Långsjön och Kaldersfjärden samt den brygga som finns vid Kaldersfjärden för mot havet riktad båttrafik.

24 § e punkten miljöskyddslagen

5. Dalkarby träsk regleras med en sättdamm enligt nedan:

- Vattennivån i Dalkarby träsk får ej överstiga N60 +15,94 m.
- Ingen sänkingsgräns fastställs för Dalkarby träsk.
- Tillståndshavaren ska eftersträva att hålla vattennivån så hög som möjligt, beaktat väderleks- och säkerhetssituationen.
- I händelse av en krissituation under perioden 01.10 – 30.04 som leder till att Dalkarby träsk måste nyttjas som bolagets huvudvattentäkt ska tillståndshavaren meddela Ålands skid- och skidskyttecentrum om detta.

24 § e punkten miljöskyddslagen

Allmänt

6. Tillståndshavaren är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skada eller olägenhet för miljön. Tillståndshavaren ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt då verksamhet enligt detta tillstånd utförs.

4 § miljöskyddslagen

7. Tillståndshavaren ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka samtliga arbetsmoment som utförs enligt detta miljötillstånd så att miljötillståndet följs. Tillståndshavaren ska till ÅMHM meddela personens namn och kontaktuppgifter och vid byte av ansvarig person uppdatera uppgifterna.

7 § miljöskyddslagen

8. Kemikalier ska hanteras och användas så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, luft, mark eller vatten eller på annat sätt förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder. Kemikalier som används inom verksamheten ska antecknas i driftjournal enligt föreskrift 9.

All personal som kommer i kontakt med kemikalier ska känna till kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor. Svenskspråkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lätt tillgängliga. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen.

I verksamheten får endast sådana medel och kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier (1990:32).

4-5 §§ och 24 § e punkten miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen

9. Avfallshanteringen ska följa landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras.

Följande prioritetsordning ska iakttas för hantering av det avfall som uppstår i verksamheten:

- förebyggande,
- förberedelse för återanvändning,
- materialåtervinning,
- annan återvinning såsom exempelvis energiåtervinning samt bortskaffande.

Allt avfall och farligt avfall ska separeras och hanteras med hänsyn till principen om bästa tillgängliga teknik samt förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl.

Avfallet ska återvinnas om det är tekniskt möjligt till en rimlig kostnad.

Avfall och farligt avfall får endast lämnas till en av myndigheterna godkänd mottagare för i fråga varande avfall.

För avfallstransporter ska upprättas transportdokument enligt avfallslagen.

24 § b punkten och 26 §§ miljöskyddslagen, 118 och 121 §§ rikets avfallslag

10. Tillståndshavaren ska hålla en driftjournal för verksamheten.
I driftjournalen ska redovisas väsentliga uppgifter som beskriver verksamheten:

- vattenuttag ur respektive tåkt,
- vattennivån i täkterna, särskild uppmärksamhet vid vårflod,
- reglering och tappning vid Markusbölefjärden – Långsjön och Dalkarby Träsk
- verksamhetens drift och funktion; vattenverk och ledningsnät
- utförda underhålls och reparationsåtgärder,
- kemikalieanvändning; inköp, lager och förbrukning,
- övergripande kontroll av vattenkvalitet i täkterna,
- tillbud, larm och störningar samt hur och när de åtgärdats samt
- dokumentation över avfallshanteringen.

Detaljutförningen av innehållet i driftjournalen kan närmare specificeras i samråd med tillsynen. Driftjournalen ska dock hållas tillgänglig och kunna uppvisas på begäran av tillsynspersonal.

En årsrapport för verksamheten ska sammanställas och lämnas till ÅMHH senast inom februari månad. Årsrapporten ska innehålla diagram över nivåer i täkterna, vattenuttag, resultat av provtagningar samt redovisning av eventuella tillbud.

26 § miljöskyddslagen

11. Vid avslutande av verksamhet ska meddelande om avveckling göras till ÅMHH, som kan föreskriva om eventuella åtgärder i samband med avvecklingen.

34 § miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Verksamheterna och dess placering

Ålands Vatten har ansökt om reviderade villkor i sitt miljötillstånd att reglera och avleda vatten från Markusbölefjärden, Långsjön och Dalkarby träsk. Ansökan innehåller en önskan att ändra regleringsnivåerna i Markusbölefjärden-Långsjön genom att höja regleringsnivån med 18,5 cm och sänka sänkningsgränsen med 1,5 cm så att den totala regleringsvolymen

ökar med 20 cm. På så vis ökas den upplagrade volymen ytterligare 600.000 m³ för att öka mängden tillgängligt vatten för samhällets behov. Ansökan har föränletts av vattensituationen år 2018 som var ett extremt tørt år.

Allmänna innehållsmotiveringar

ÅMHM har gjort en tillåtlighetsbedömning av verksamheterna samt granskat förutsättningarna för beviljande av tillstånd. ÅMHM konstaterar att då tillståndshavaren vid utförandet av verksamheterna iakttar de villkor som föreskrivs, kommer verksamheterna inte leda till sådan negativ miljöpåverkan som anges i 3 § b punkten i miljöskyddslagen.

ÅMHM har prövat behovet av ersättningar och konstaterat att verksamheten inte leder till permanent eller långvarig påverkan eller sådan negativ miljöpåverkan som föranleder ersättning. Myndigheten har prövat behov av ersättningar i enlighet med 7 kap. 8 § vattenlagen samt vad i övrigt stadgas i 7 kap. Under utställningstiden har framförts krav på ersättning för eventuella skador. Myndigheten konstaterar att det inte i förväg kan förutses hur företagets verkningar eventuellt påverkar brukbar mark då ingen dylik mark kommer att översvämmas av den ändrade regleringen utan påverkan blir av sekundär karaktär. Därför beslutar ÅMHM att Ålands vatten har rätt till användning av markområdena för vattenföretaget enligt 3 kap. 2 § vattenlagen men att Ålands vatten samtidigt åläggs att utreda verkningarna av planerat företag i enlighet med 3 kap. 5 § vattenlagen så att frågan om ersättning för mark, miljöskada eller annan ersättning kan fastställas vid en senare tidpunkt när resultatet av utredningen presenterats för ÅMHM eller då den tillfälliga regleringen avslutas.

Myndigheten konstaterar att verksamhetsutövaren har påvisat tillräcklig kunskap och att denne är organiserad på ett trovärdigt sätt. ÅMHM konstaterar vidare att företaget uppfyller kravet om verksamhetens organisation enligt 7 § miljöskyddslagen.

Detaljerade innehållsmotiveringar

För avrinningsområdet till sjöarna Markusbölefjärden – Långsjön och Dalkarby Träsk gäller av Västra Finlands Vattendomstol fastställt vattenskyddsområde, beslut 33/1988/3. Förutom Godby är områdena

huvudsakligen oplanerade, dvs områdena saknar fastställd general- eller detaljplan.

Genom miljötillståndet MPN-03-70, beslutad 15.2.2005, tilläts en höjning av regleringsnivån med 10 cm i Markusbölefjärden – Långsjön. Höjningen kunde utföras genom att tillståndshavaren på våren inte behövde sänka vattennivån från –10 cm N43 till –20 cm N43 under perioden 15.04 – 31.07. På så vis lagrades en vattenvolym om 284.000 m³. Höjningen av vattennivån på våren bedömdes inte påverka torrläggning av åkermark i den mån att det väsentligen skulle försvåra vårbruket.

Den senaste revideringen av tillståndets villkor gjordes år 2015 genom beslut ÅMH-Pn 12/15 då ett ökat uttag av råvatten tilläts inom ramen för befintlig reglering.

För Dalkarby träsk anges ingen sänkingsgräns eftersom tälten har karaktär av reservvattentäkt i händelse av att Markusbölefjärden – Långsjön inte kan nyttjas. Tillståndshavaren håller också vattennivån så hög som möjligt i Dalkarby träsk i beredskapssyfte.

Villkor 1 är oförändrat sedan tidigare och anger en ungefärlig fördelning av vattenuttaget mellan de olika tälterna. Dessa volymer ska ses som indikativa men de är anpassade för respektive sjös volym och hydrologi.

Vid föregående tillståndsrevidering ansöktes om utökade uttag och den tillåtna uttagsvolymen ökades till 2.600.000 m³, dock utan fysisk förändring av vattennivåer och reglering. Med den nu ändrade regleringen ökar den teoretiska uttagsvolymen med ytterligare 600.000 m³, dock utan ansökan om utökade uttag då något sådant vattenbehov inte finns idag. Motiverande faktor för regleringsändringen är istället tillgången på vatten under extremtorrår, likt år 2018, då avdunstningen är den stora vattennivåsänkande faktorn.

Villkor 2 ges med stöd av 24 § e punkten miljöskyddslagen och tillåter reglering av Markusbölefjärden – Långsjön för att skapa ett vattenmagasin som ska vara tillräckligt för Ålands Vattens uttag. Villkor 2 anger tillåtna reglerings- och sänkingsnivåer i sjöarna Markusbölefjärden och Långsjön. I villkoret tilläts en höjning av regleringsnivån med 18,5 cm samtidigt som sänkingsgränsen justeras med 1,5 cm så att totalvolymen ökar med 20 cm, vilket motsvarar ca 600.000 m³. Denna volym ska minska risken för överskridning av sänkingsgränsen. Sökanden planerar och projekterar

ibruktagande av en eventuell ny vattentäkt för att trygga tillgången på vatten för samhällets behov. Av den anledningen fastställer ÅMHM att den höjda regleringsnivån ska vara temporär tills en ny täkt tagits i bruk. Därefter ska regleringsnivån återgå till den nu gällande, dvs åter sänkas med 18 cm till nivån N2000 +0,22 m.

Framskridandet av projektering av ny vattentäkt är avgörande för villkor 2 och därför behöver sökanden lämna in en statusrapport för bedömning av varaktigheten för det avvikande regleringsbehovet.

I yttranden som inkommit under ärendets beredning har synpunkter framförts bl a om att nivåer i villkor inte följts och att tappning av vatten borde ha skett tidigare då möjlighet fanns. Man har också framfört i yttranden att tappning borde kunna ske med mindre marginaler. ÅMHM gör en ändring i bestämmelserna om sjöarnas reglering och sänker nivån för när tappning ska ske med 2 cm från 10 till 8 cm. Däremot bibehålls stoppgränsen på 3 cm för att inte riskera ”bakflöde”, dvs att salthaltigt vatten strömmar in. Myndigheten ställer även krav om att maxnivån inte får överskridas med mera än 1 cm då möjlighet till tappning finns, dvs då sjöarnas nivå är högre än havsnivån. Detta för att inte orsaka risk för större olägenhet än nödvändigt för brukande av mark.

Beaktat ovanstående anser ÅMHM att det är skäligt att tillämpa temporära avvikelser för regleringsnivåerna, utan att nu föregå och reglera ersättningar. En ytterligare aspekt är det stora samhällsintresset och behovet av hushållsvatten för samhällets behov. Det är av väsentligt intresse att tillgodose tillgången på råvatten även vid torrår i likhet med år 2018, till dess att en ny vattentäkt tagits i bruk. Det är teoretiskt möjligt att uppskatta försämrad torrläggning, men väder och klimat är inte möjliga att förutse.

Villkor 3 reglerar frågan om framtida ersättningar och behovet av ersättningar då förhållandena vid provningstillfället inte fullt ut kan förutse och bedöma effekterna av vattenföretaget. Sökanden anför att tack vare att sjöarna reglerades på 1980-talet så har jordbruksmark frigjorts som tidigare inte kunde brukas pga översvämning eller dålig torrläggning. Markägarna har därmed dragit nytta av regleringen sedan den infördes, för ca 30 år sedan. Ersättningar betalades ut i samband med instiftande av vattenskyddsområdet, främst för skyddszoner vid stränder och tillflöden. Sökanden uppger att de arealer som direkt påverkas av översvämning uppgår till ca 1 ha och anser därmed att ersättningar inte ska utgå till de som nu

påverkas av översvämning eller försämrad torrläggning. Sakägare framför å sin sida att försämrad torrläggning påverkar större områden än de som direkt översvämmas. Sedan sjöarna reglerades har en ny jämvikt infunnit sig kring dem som påverkat biologin i området och nyttjande av mark. Denna balans kommer nu att rubbas. Risk för ökat utläckage av näringsämnen föreligger då grundvattenytan i området höjs. Även ökad nedbrytning av växtmaterial som kan leda till syrebrist och näringsläckage är en konsekvens av höjning. Detta påverkar dock mest sökanden själv.

Det är relevant att under de år undantaget gäller dokumentera faktiska förhållanden så som vattennivåer, nederbörd, torrläggningsförhållanden och eventuella skillnader i utfall och avkastning av odlad mark.

En höjning av regleringsnivån bidrar sannolikt även till att möjliggöra bibehållna uttag av bevattningsvatten även under torrår. Enligt vattenlagen regleras fördelning mellan olika intressen i 12 kap. 4 § och vid brist på vatten ska företräde ges vattentäkt för samhällets behov. Därmed är bevattningsvattenuttag tvungna att upphöra i god tid före sänkingsgränsen nås, vilket enligt tidigare miljötillstånd för bevattningsvattenuttag fastställdes till 15 cm ovan sänkingsgränsen. Här uppstår en nytta för dem som nyttjar bevattningsvatten ur sjöarna.

Prövningsmyndigheten är i samband med prövning av tillstånd för vattenföretag skyldig att samtidigt pröva frågan om ersättningskyldighet och ersättnings omfattning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen. En grund för ersättning är bl a förfogande av annans område enligt 3 kap. 2§ vattenlagen. I yttranden som inkommit från sakägare, jordbrukare i området och producentorganisation framförs synpunkter på försämrad torrläggning, svårigheter att bruka marken och ökat utläckage av näringsämnen, dock inga konkreta ersättningsanspråk. Med tanke på att verksamheten tillåts tillfälligt är den av övergående karaktär och ej varaktig. Det är också svårt att förutse direkt påverkan av företaget då även klimat, väderförhållanden och nederbörd påverkar situationen. Myndigheten har därför ställt krav om uppföljning och utredning av konsekvenser under tiden med avvikande regleringsnivåer, huruvida eventuell ersättningsbar skada uppstår. Sökanden ska därför följa med och utreda konsekvenserna av vattenföretaget samt inlämna en utredning och rapport till ÅMHH inom år 2022.

Ålands vatten kan inom samma tid välja att istället inkomma med intyg om överenskommelser med eventuella berörda markägare och nyttjanderättshavare, varmed villkoret om utredning förfaller.

Villkor 4 är fastställt redan av Västra Finlands Vattendomstols utslag 1/1974 Y och ÅMHM ser ingen anledning att ändra tillståndshavarens skyldighet att underhålla och tillhandahålla befintlig båtdragningsramp och brygga vid Kaldersfjärden. Villkoret ges med stöd av 24 § e punkten miljöskyddslagen.

Villkor 5 är oförändrat och avser regleringen av Dalkarby Träsk, som inte har någon fastställd lägsta uttagsnivå pga dess betydelse som reservvattentäkt. Uttagsvolymer i villkor 1 är enbart indikativ och speglar ”normalförhållanden”. Villkoret ges med stöd av 24 § e punkten miljöskyddslagen.

För att i enlighet med de allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagens 4 § uppnå tillräckligt miljöskydd och förebygga olägenhet för människors hälsa samt skydda allmänna och enskilda intressen åläggs tillståndshavaren nödvändiga villkor om miljöhänsyn i form av allmänna villkor om ansvar för verksamheten och den skada verksamheten kan orsaka enligt villkor 6. En del av detta utgör också kravet på att i verksamheten alltid använda bästa tillgängliga teknik som är allmänt tillgänglig och ekonomiskt försvarbar för drift av verksamheten.

Verksamhetsutövaren ska också utse en ansvarig person för verksamheten i enlighet med villkor 7 som föreskrivs i enlighet med miljöskyddslagens 7 §. Personen ska tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med miljötillståndet samt allmänna krav och bestämmelser i lag.

Kemikalier ska hanteras så att de inte kan förorena mark, luft eller vatten enligt miljöskyddslagens 4 och 5 §§. Med stöd av e punkten 24 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen utfärdar ÅMHM villkor 8 om hantering av kemikalier inom verksamheten.

Villkor 9 reglerar hantering av avfall som uppkommer i verksamheten och ska enligt 8 § avfallslagen (FFS 646/2011), antagen genom landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag, beaktas prioritetsordningen förebyggande, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning (t.ex. till energi) samt bortskaffande. Vidare ska verksamhetsutövaren föra bok över avfallet som uppstår i verksamheten i

enlighet med 118 § avfallslagen samt upprätta erforderliga transportdokument enligt 121 § samma lag för borttransport av avfallet.

Verksamhetsutövaren har skyldighet i enlighet med 26 § miljöskyddslagen att utföra egenkontroll avseende den miljöpåverkan verksamhetens drift kan medföra. Viktiga parametrar för egenkontrollen har ÅMHH ansett utgöras av bl.a. vattenuttagets kvantitet i respektive täkt, nivåkontroller i täkter och saltsjön samt kontroll av sjöarnas tillstånd, t ex avseende alger, näringsämnen, syrenivåer mm. Dvs, parametrar som också är viktiga för driften av vattenverket och påverkar kvaliteten på slutprodukten, som är ett livsmedel. ÅMHH reglerar inte i tillståndet specifikt hur egenkontrollen ska utföras då det redan sker kontinuerligt och i samarbete med tillsynen. Föreskrift 10 anger verksamhetsutövarens skyldigheter enligt 26 § miljöskyddslagen att redovisa verksamhetens miljöpåverkan genom att dokumentera utförd egenkontroll i en driftjournal. Uppgifterna ska redovisas på begäran av ÅMHH.

På grund av svårigheter att i samband med prövningen bedöma omfattningen av påverkan på miljön och därmed behov av eventuella åtgärder vid avslutande av verksamhet utfärdas inga specifika krav i villkor för detta. Om tillståndet inte innehåller tillräckliga bestämmelser för avslutande kan ÅMHH enligt 34 § miljöskyddslagen besluta om dylika åtgärder i samband med eller efter avslutande. Med villkor 11 avses att verksamhetsutövaren vid avslutande av verksamheten ska meddela ÅMHH om nedläggning av verksamheten för att myndigheten ska kunna göra en bedömning av huruvida det behövs undersökningar, saneringsåtgärder eller andra försiktighetsmått i samband med avslutandet.

ÅMHH konstaterar, efter att ha prövat förutsättningarna för fortsatt tillstånd och revidering av villkor, att verksamheten med iakttagande av de i tillståndet givna tillståndsvillkoren är förenlig med miljöskyddslagen och den lagstiftning som nämns i 10 § i samma lag. Vid avgörandet har myndigheten även beaktat förutsättningarna som gäller för verksamhetsutövaren enligt 7 § miljöskyddslagen. De villkor och föreskrifter som fastställts i beslutet har utformats så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig enligt 4 § miljöskyddslagen.

Med ovanstående motivering konstaterar ÅMHH att det är utrett att samtliga förutsättningar för tillstånd i miljöskyddslagen och i vattenlagen samt i

bestämmelser som utfärdats med stöd av dessa är uppfyllda och beslutar bifalla ansökan och revidera villkoren i enlighet med 21 § miljöskyddslagen.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med bilaga 1 avgiftstabell 1 i Ålands landskapsregeringsbeslut (2018:99) om taxa för ÅMHM.

Täkt av ytvatten	4712 €
<u>Annonskostnad, delgivning ansökan</u>	<u>354,14€</u>
Totalt*	5066,14 €

*Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ordförande Ulrika Sandell-Boman
Prövningsnämnden
Beslutande

Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besväransvisning

Ärendehantering

Ansökan

Ålands Vatten har ansökt om revidering av villkor i miljötillstånd för utökad reglering samt uttag av vatten för samhällets behov ur täkterna Markusbölefjärden - Långsjön och Dalkarby Träsk.

Ansökan inkom 14.3.2019 och har kompletterats 15.11.2019.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 10 februari - 4 mars 2020 på ÅMHM:s anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 10.2.2020. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovan nämnda tid.

Yttranden

Två yttranden har inkommit under tiden för offentlig delgivning, ett från ett antal sakägare samt ett från Ålands Producentförbund.

Utlåtanden

ÅMHM har begärt ett utlåtande från Ålands Landskapsregering, Vattenenheten vid Miljöbyrån.

Bemötande

ÅMHM har tillgodosett Ålands Vatten möjlighet att bemöta såväl utlåtanden som yttranden som inkommit i ärendet.

Ålands Vattens bemötande till Landskapsregeringens utlåtande inkom 13.8.2019.

Ålands Vattens bemötande av inkomna yttranden inkom 1.4.2020.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på ÅMHM:s anslagstavla och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHM:s hemsida, www.amhm.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.